

त्वंतुसर्वपरित्यज्येत्याद्युपदेशमात्मनोयोग्यमन्वानः पृच्छति योगेशेति योगफलदायिन् योगविदांन्यासोनामातिगोप्योनिक्षेपविशेषः यद्वा योगो विन्यस्यतेक्रियतेयस्मिन् योगात्मन् योगेआत्माप्रकटोभवतियस्य योगस्वरूपेतिवा योगस्यसंभवोयस्मात् चतुर्भिरेतैः संबोधनैः स्वमहिम्नाकेवलं त्वयोपदिष्टं नतुमदधिकारं पर्यालोच्येतिद्योतितं तदाह निःश्रेयसायेति नचारोग्याद्यर्थसर्वस्वदानादिवदर्थत्यागः किंतुसंन्यासलक्षणः अप्रत्याप त्तिरूपः ॥ १४ ॥ १५ ॥ यंप्रतित्यागाद्युपदिष्टसोऽहंमूढमतिः कुतः ममेतिअहमितिच सानुबंधेपुत्रादिसहितेत्वन्माययाविरचिते आत्मनिदेहे विगाढोनिमग्नः अतः तत्तुभवतानिगदितंयथाहमंजसासंसाधयामि तथाभूत्यंमामनुशाधिशनैःशिक्षय ॥ १६ ॥ मयासंक्षेपतउक्तंविस्तरतस्त्वन्या

उद्धवउवाच योगेशयोगविन्यासयोगात्मन्योगसंभव ॥ निःश्रेयसायमेप्रोक्तस्त्यागःसंन्यासलक्षणः ॥ १४ ॥ त्यागोऽयंदुष्करोभूमन्कामानांविषयात्मभिः ॥ सुतरांत्वयिसर्वात्मन्नभक्तैरितिमेमतिः ॥ १५ ॥ सोऽहंममाहमितिमूढमतिर्विगाढस्त्वन्माययाविरचितात्मनिसानुबंधे ॥ तत्त्वंजसानिगदितंभवतायथाहंसं साधयामिभगवन्ननुशाधिभूत्यम् ॥ १६ ॥ सत्यस्यतेस्वदृशआत्मनआत्मनोऽन्यंवक्तारमीशविबुधेष्वपि नानुचक्षे ॥ सर्वविमोहितधियस्तवमाययेमेब्रह्मादयस्तनुभृतोबहिरर्थभावाः ॥ १७ ॥ तस्माद्भवंतमनवद्य मनंतपारंसर्वज्ञमीश्वरमकुंठविकुंठधिष्ण्यम् ॥ निर्विण्णधीरहमुहृजिनाभितप्तोनारायणंनरसखंशरणं प्रपद्ये ॥ १८ ॥

नृच्छेतिचेदतआह सत्यस्येति स्वदृशःस्वप्रकाशस्य सत्यस्यात्मनः आत्मनोमांप्र तिवक्तारंते त्वत्तःअन्यंनानुचक्षे नपश्यामिस्वदृशः स्वतःसिद्धज्ञानात् त्वत्तोऽन्यमितिवा कुतइत्यतआह सर्वइति बहिरर्थभावाः विषयेष्वर्थबुद्ध यः ॥ १७ ॥ केचिद्दुःशीलाभवन्ति केचित्सेविताःफलकालेविनश्यन्ति केचिदज्ञाः केचिद्रक्षणेऽसमर्थाः केचित्तुस्थानाद्भूताः तद्वावृत्त्यर्थम नवद्यमित्यादीनिपंचविशेषणानि नअंतःकालतःपारंदेशतश्चयस्यतम् कालादिभिरकुंठोविकुंठलोकोधिष्ण्यंस्थानंयस्यतं उहेभगवन् हस्फुटम् निर्वदेहेतुः वृजिनैःदुःखैरभितप्तः हकारगौरवायवृकारोयुक्तइवपठनीयः नन्वनवद्यत्वादीनिकुतोममतदाह नारायणमिति अनुकंपितामाह नर सखंनरोजीवःनीयतेविक्षिप्यतेदुःखैरितिनरोजीवः तस्यसखायंभवंतंशरणंप्रपद्ये ॥ १८ ॥